

Strazbur, 16. oktobar 2008.

KVET(2008)2

KONSULTATIVNO VEĆE EVROPSKIH TUŽILACA (KVET)
Mišljenje br. 2 (2008) Konsultativnog veća evropskih tužilaca o
alternativama krivičnom gonjenju

Usvojeno od strane KVET-a na 3. plenarnoj sednici (Strazbur 15. - 17. oktobar 2008.)

UVOD

1. Konsultativno veće evropskih tužilaca (KVET) je osnovano 13. jula 2005. godine od strane Komiteta ministara u cilju izrade mišljenja o pitanjima koja se odnose na tužilačku organizaciju i unapređenja delotvornog sprovođenja Preporuke Rec (2000)19 od 16. oktobra 2000. godine o ulozi javnog tužilaštva u sistemu krivičnog pravosuđa.
2. Član 3. pomenute Preporuke ukazuje da „u određenim krivično-pravnim sistemima, javni tužioci (...) odlučuju o alternativama krivičnom gonjenju”. Član 24-c ove Preporuke takođe predviđa da bi javni tužioci naročito trebalo da „nastoje da osiguraju da krivično-pravni sistem funkcioniše na najefikasniji mogući način”.
3. Ovo mišljenje je pripremljeno u skladu sa Opisom zadatka koje je Komitet ministara poverio KVET-u¹, imajući u vidu Akcioni plan KVET-a² i zaključke Konferencije vrhovnih javnih tužilaca Evrope održane u Ceļu (Nemačka) od 23. do 25. juna 2004. na temu: „Diskreciona ovlašćenja javnog tužilaštva: načelo oportuniteta ili načelo legaliteta - prednosti i nedostaci”.
4. Na ovoj Konferenciji, vrhovni javni tužioci Evrope su sa zadovoljstvom konstatovali tendenciju usklađivanja ciljeva koji se nastoje postići u Evropi oko načela javnog interesa, jednakosti svih lica pred zakonom i individualizacije krivične pravde u skladu sa Preporukom Rec(2000)19. Konferencija vrhovnih javnih tužilaca Evrope je pozvala na primenu sledećih načela:
 - a. trebalo bi da postoji mogućnost izbora između krivično-pravnog odgovora i drugih vrsta odgovora na krivična dela, bez obzira da li je u pitanju sistem obaveznog ili diskrecionog krivičnog gonjenja, pri čemu se mora imati na umu da javni interes zahteva kažnjavanje teških krivičnih dela;
 - b. potreba da alternative krivičnom gonjenju budu ozbiljne, uverljive i takve da mogu sprečiti ponovno činjenje krivičnih dela, a da pri tome uzimaju u obzir interese oštećenih;
 - c. potreba da se alternative krivičnom postupku primenjuju u skladu sa zakonskim odredbama, uz uspostavljanje ravnoteže prava oštećenih sa objektivno pravičnim i nepristrasnim postupanjem prema učiniocu
5. U izradi ovog Mišljenja, KVET je takođe uzeo u obzir i sledeće Preporuke Komiteta ministara: Rec(87)18 o pojednostavljivanju krivične pravde, Rec(85)11 o ulozi oštećenih i Rec(99)19 o posredovanju u krivičnim stvarima, kao i rad Saveta Evrope na polju restorativne pravde.³

¹ Opis zadatka usvojen na 1019. sednici zamenika ministara (27. februar 2008. godine)

² Odobrena od strane Komiteta ministara na 981. sastanku zamenika ministara 26. novembra 2006.

³ Vidi naročito Rezoluciju br. 1 usvojenu tokom 27. Konferencije evropskih ministara pravde (Jerevan, 12. - 13. oktobra 2006.).

Takođe je uzeta u obzir i Okvirna odluka Saveta Evropske unije od 15. marta 2001. o položaju oštećenih u krivičnom postupku.⁴

6. U cilju adresiranja ovog pitanja, KVET je odlučio da sprovede istraživanje o alternativama krivičnom gonjenju kako bi utvrdio i promovisao najbolje prakse koje primenjuju države članice Saveta Evrope. U ovu svrhu sprovedena je anketa među članovima KVET-a, u kojoj je od njih traženo da dostave svoje odgovore kako bi se povela rasprava na ovu temu na 2. plenarnoj sednici KVET-a (Strazbur, 28. - 30. novembar 2007.). U ovom Mišljenju su uzeti u obzir odgovori 23 države članice.

DEFINICIJE

7. U svrhe ovog Mišljenja, „alternativne mere krivičnom gonjenju” se shvataju kao mere koje prate konačno, privremeno ili uslovno odustajanje od krivičnog gonjenja u slučaju kada je učinjeno krivično delo zbog kojeg bi učinilac inače bio suočen sa krivičnom sankcijom poput uslovne ili bezuslovne kazne zatvora ili novčane kazne, zajedno sa sporednim kaznama poput oduzimanja određenih prava.
8. Shodno napred navedenom, usaglašeno je da postupak „priznanja krivice” pred sudom ne potpada pod predmet ovog Mišljenja, s obzirom da ne otklanja potrebu vođenja krivičnog postupka i da vodi osudi.
9. Takođe, „uslovni otpust” koji postoji u nekim državama članicama se ne smatra alternativom krivičnom gonjenju, obzirom da sledi nakon osude

OPŠTA RAZMATRANJA

10. Pribegavanje alternativnim merama krivičnom gonjenju nije u suprotnosti sa preovlađujućim sistemom obaveznog krivičnog gonjenja u Evropi, koje se obično shvata na sledeći način: za svako protivpravno delo postoji odgovor, pri čemu vrsta odgovora nije ograničena samo na izricanje sankcija; ove mere su poznate u svim sistemima.
11. Neke države članice imaju diskrecioni sistem krivičnog gonjenja. Druge države imaju sistem obaveznog krivičnog gonjenja, ali njihovi zakonici o krivičnom postupku predviđaju izuzetke poput:
 - slučajeva u kojima je krivično gonjenje očigledno necelishodno imajući u vidu propisane ciljeve, od kojih je jedan da se spreči ponavljanje izvršenja krivičnog dela;
 - predmeti u kojima je otklonjena štetna posledica isplatom novčanog iznosa ili na drugi način;
 - predmeti koji uključuju maloletnog učinioca.
12. U nekim zemljama, obaveza sprovođenja krivičnog gonjenja se može izbeći u odnosu na maloletnike, u kontekstu „reformativnih mera” i u veoma posebnim predmetima koji se odnose na lakša krivična dela učinjena od strane lica koja nisu nikada ranije bila osuđivana, ili u predmetima u kojima je krivično delo srednje teško, ali je ispoljeno iskreno kajanje.
13. Organ koji sprovodi krivično gonjenje u većini država je u naročito dobrom položaju da predloži i osigura valjanu primenu alternativa koje predstavljaju odgovor pravosuđa na učinjena krivična dela. Ponekad, ovo pitanje je stvar isključivog izbora tužioca, ali može biti potreban i pristanak sudije na takav predlog kako bi se postupak obustavio.
14. U drugim državama, međutim, uloga tužioca je mnogo manje značajna od uloge sudije, koji ima isključivo pravo da odluči o obustavi krivičnog postupka, dok je tužilac vezan strogim

⁴ 001/220 JHA.

poštovanjem načela obaveznog krivičnog gonjenja.

15. Alternativne mere moraju biti u skladu sa ciljevima kojima se mora voditi rad krivičnog pravosuđa, naime, da se spreči ponovno izvršenje krivičnih djela, da se pomogne u otklanjanju štetne posledice koja je nastala za društvo, da se uzme u obzir interes oštećenih, da se obezbedi poštovanje prava odbrane, da se osigura valjan odgovor na protivpravne radnje i da se spreči ponavljanje krivičnog dela.
16. Zakonodavstvo nekih država propisuje da alternativne mere bi trebalo da se primenjuju onda kada sankcija nije neophodna da bi se sprečilo ponavljanje krivičnog dela.
17. Pojam dela koje ne predstavlja značajnu pretnju društvu je poznat zakonodavstvu mnogih zemalja. Međutim, upotreba alternativnih mera krivičnom gonjenju je veoma strogo ograničena kada su u pitanju najteža krivična dela poput trgovine ljudima ili terorizma i teška krivična dela kod kojih je veoma izražen javni interes.
18. Alternativne mere krivičnom gonjenju, čiji se spektar može progresivno obogaćivati, odražavaju evolucionu fazu u razvoju društva i modernizaciju pravnih sistema (što je veoma dobrodošao razvoj) nasuprot tradicionalnom sistemu koji se sastoji isključivo od uslovnih ili bezuslovnih kazni zatvora ili novčanih kazni, naročito kada su u pitanju maloletni učinioci ili maloletnici koji nisu ranije bilo osuđivani.
19. Ove mere podstiču učinioca, a moguće i oštećenog ukoliko je ovaj drugi na odgovarajući način povezan sa istima, da prihvate odgovor pravosudnog sistema. Ponekad je zakonom propisano da oštećeni može uložiti prigovor na odustanak od krivičnog gonjenja. Ovo se vrši kroz preispitivanje odluke koju je doneloo javno tužilaštvo, od strane ili neposredno nadređenog datom tužiocu ili od strane suda više instance. U nekim državama članicama nema alternativnih mera koje ne zahtevaju pristanak oštećenog.
20. Alternativne mere takođe imaju prednost da učinioce ne čine izgnanicima iz društva, već umesto toga podstiču njihovu rehabilitaciju; u nekim zemljama krivični postupak preporučuje usvajanje ovih mera onda kada se čini da je delo posledica nehata, a ne nepoštovanja zakona i zakonskih zabrana.
21. Alternativne mere često čine naknadu štete osetno smislenijom u očima javnosti od prostog plaćanja određenog novčanog iznosa (previše površno umirivanje savesti) ili kazne zatvora.
22. Kao alternative zatvorskoj kazni, one dovode do smanjivanja zatvorske populacije u Evropi, u kojoj su mnogi zatvori prenatrpani, a zatvorski budžet obično najviše opterećuje pravosudni budžet.
23. Alternativne mere mogu smanjiti opterećenost sudova, ali često njihovo organizovanje podrazumeva veoma veliki obim posla za tužilaštva.
24. Međutim, njih ne treba smatrati merama koje predstavljaju bolje korišćenje sredstava; naprotiv, one zahtevaju značajna materijalna sredstva, posebno prostorije i ljudske resurse, pažljivu pripremu, obrazovanje i informisanje javnosti o prirodi alternativnih mera krivičnom gonjenju, dobro obučene pojedince sposobne da ih primjenjuju i prate (na primer posrednici) zajedno sa tužiocima; ova lica moraju da dobiju adekvatnu zaradu i da budu profesionalno angažovani, a ne kao volonteri filantropi, na sličan način na koji se udruženja koja pružaju javne usluge kvalifikuju za subvencije.
25. U nekim državama članicama, zakonodavstvo nabraja i ograničava predmete u kojima se mogu primeniti alternativne mere. U drugim slučajevima, ovo se ostvaruje preko neobavezujućih pravnih akata. U skladu sa Preporukom Rec(2000)19⁵ i u cilju unapređenja pravičnog, konzistentnog i efikasnog rada javnog tužilaštva u ovoj oblasti, države članice treba da nastoje

⁵ Vidi stav 36 Obrazloženja Preporuke

da:

- utvrde opšte smernice za implementaciju ove krivične politike;
 - utvrde opšta načela i kriterijume na osnovu kojih će se donositi odluke u pojedinačnim predmetima, kako bi se onemogućilo proizvoljno donošenje odluka.
26. Javnost mora biti informisana o napred navednom sistemu, smernicama, načelima i kriterijumima. Preporučuje se obrazovanje posebnih aranžmana u cilju izlaganja konkretne primene navedenih smernica.
27. Pre usvajanja alternativnih mera krivičnom gonjenju, ekonomski, administrativni i strukturalni uslovi moraju biti predmet ocenjivanja kako bi se proverila njihova adekvatnost u pogledu primene ovih mera na praktičan i konkretan način.

PRIMERI ALTERNATIVA KRIVIČNOM GONJENJU IZ PRAKSE DRŽAVA ČLANICA SAVETA EVROPE

28. Različite dobre prakse primene alternativnih mera krivičnom gonjenju se mogu primetiti u državama članicama Saveta Evrope. KVET želi da skrene pažnju na neke od njih.
29. „*Rappel a la lo*” (upozorenje sudije) se veoma često koristi u nekim državama članicama u kojima se naziva „opomena” kada se koristi uz određene formalne elemente od strane posebno kvalifikovanog moderatora, a naročito za maloletnike: tužilac ili neki drugi nadležni pravosudni organ održava ozbiljan razgovor sa učiniocem ili njegovim/njenim zastupnikom, tokom kojeg se ovom drugom ponovo predočavaju zakonske odredbe i rizik od kažnjavanja u slučaju ponovnog kršenja zakona. Cilj je da učinioci shvate posledice njihovog dela po društvo, oštećenog i njih same. Ovo upozorenje se koristi kada su u pitanju protivpravna dela koja imaju manje teške posledice po društvo ili u odnosu na lica koja nisu ranije bila osuđivana. Druga slična formula se koristi u sistemima restorativne pravde i uključuje razgovor o težini dela, itd.
30. Učinioci se mogu uputiti u zdravstvenu, socijalnu ili stručnu ustanovu: tužilac ili neki drugi nadležni organ nalaže učiniocu protivpravnog dela da stupi u kontakt sa određenom vrstom tela, na primer sa udruženjem u kojem će pohađati obuku ili predavanja u vezi sa temom koja je povezana sa protivpravnim delom: na primer, u slučaju dela koja se odnose na ugrožavanje bezbednosti saobraćaja, kurs koji uključuje, pored propisa o vožnji, susrete sa licima koja su zadobila teške invaliditete kao posledica saobraćajnih nezgoda, a koji će pomoći učiniocima da shvate posledice nepropisne vožnje. Još jedan primer: kada se u vaspitanju maloletnih lica uoče ozbiljni nedostaci, može se ponuditi kurs o „roditeljstvu” roditeljima „koji nisu u stanju da se nose sa situacijom”. Za učinioca koji je zavisnik od upotrebe alkoholnih sredstava: službe za higijenu hrane mogu organizovati sesije; za mlađe učinioce koji su krivi za ometanje javnog reda ili rasističko ili antisocijalno ponašanje, mogu se predložiti predavanja iz građanskog obrazovanja kako bi maloletnici shvatili težinu njihovih dela i promenili svoje ponašanje.
31. Brzo i delotvorno rešavanje situacije koja predstavlja protivpravno delo može doprineti ublažavanju efekata uznemirenosti koja nastaje usled kršenja zakona: na primer, vozači koji nisu u mogućnosti da pokažu svoju vozačku dozvolu prilikom saobraćajne kontrole mogu to uraditi narednog dana. U oblasti zaštite životne sredine i prostornog planiranja, vraćanje u prvobitno stanje često predstavlja adekvatan odgovor koji može delovati odvratajuće u odnosu na ponavljanje krivičnog dela.
32. Posledice uzrokovane krivičnim delima se ponekad mogu otkloniti, bilo vraćanjem protivpravno oduzete imovine ili davanjem novčane naknade ili izvinjenjem oštećenom. Otklanjanje štetnih posledica se ponekad može organizovati u okviru postupka posredovanja između krivca ili oštećenog kojim se potvrđuje sporazum stranaka o uslovima istog, a kada je verovatno da će se kontakt među njima nastaviti i u budućnosti, zaštitom od novog krivičnog dela - kroz na

primer društveno koristan rad.

33. Krivična reparacija za maloletne učinioce može imati oblik obrazovne aktivnosti u okviru koje se maloletnik obavezuje na neplaćen rad u domu starijeg lica ili upućivanje pisma izvinjenja oštećenom, itd.
34. Mera odvajanja od porodice se može izreći učiniocu nasilja u porodici.
35. Određeno lice može biti stavljeno pod nadzor bez preduzimanja kasnije krivičnopravne aktivnosti pod uslovom da to lice ne bude više po sumnjom da je učinilo ili da namerava da učini dalja krivična dela.
36. Poravnanje se može predložiti učiniocu koji prihvata sankciju koju će potvrditi sudija: oduzimanje vozačke dozvole, neplaćen rad, zabrana boravka na određenim mestima, plaćanje određenog novčanog iznosa. Ovaj aranžman, potvrđen od strane sudije, je veoma sličan priznanju krivice, ali se smatra „alternativom krivičnom gonjenju” s obzirom da ne predstavlja osudu kao takvu i da se ne unosi u kaznenu evidenciju. U nekim zemljama, poreska novčana kazna se može smatrati kao vrsta alternativne mere.
37. Zavisnicima od korišćenja opojnih droga može se naložiti lečenje (u nekim zemljama krivični postupak se više ne pokreće zbog proste upotrebe opojnih droga; prednost se umesto toga daje lečenju).
38. U nekim zemljama takođe se uzimaju u obzir motivi zbog kojih je učinjeno krivično delo, kao i držanje učinioca: određeni motivi poput rasizma, diskriminacije ili polne pripadnosti mogu isključiti mogućnost primene alternative.
39. „Aktivno kajanje” se može primeniti pod sledećim uslovima: izvršenje krivičnog dela koje nije teško i to prvi put; predaja učinioca uz potpuno priznanje okrivljenog da je izvršio krivično delo: pomoć u otkrivanju dela; kada okrivljeni postane saradnik pravosudnog sistema: naknada štete nastale kao posledica izvršenja krivičnog dela i nepostojanje dalje društvene opasnosti usled takvog kajanja.
40. Kada je to prikladno, može biti korisna primena posredovanja i pomirenja u krivičnim stvarima zajedno sa alternativnim merama krivičnom gonjenju.
41. Ukoliko se data lica saglase sa alternativnim merama, prema njima neće biti preduzeto krivično gonjenje. U nekim zemljama, u kaznenu evidenciju se ne unosi podatak o meri. Ukoliko se, međutim, mera ne poštuje, može doći u obzir krivično gonjenje i osuda učinioca.

POLOŽAJ OŠTEĆENOG

42. Od suštinske je važnosti da se zaštite prava oštećenih i, u državama koje priznaju diskreciono krivično gonjenje, da oštećeni, bilo da se radi o pojedincima ili zvanično ovlašćenim grupama, imaju pravo da traže preispitivanje odluke u slučaju odbacivanja krivične prijave usled primene alternativne mere krivičnom gonjenju. U nekim zemljama, u određenim restriktivno određenim slučajevima krivičnih dela kojima se ne nanosi šteta zajednici, oštećeni čak imaju pravo da oduče da li će krivično gonjenje biti preduzeto ili ne.
43. Alternativne mere treba da predstavljaju primeren odgovor srazmeran krivičnom delu koje je učinjeno i ometanju ili patnji koje je isto uzrokovalo.
44. Pokazuje se da je za sprečavanje razvijanja tendencija samopomoći, nepostojanja razumevanja oštećenih i daljeg trajanja opasnih sporova naročito poželjno i delotvorno uključiti oštećene u izbor postupka i odlučivanje o sadržini mere (slučajevi posredovanja, obeštećenja ili poravnanja).

ZAKLJUČCI

45. Na osnovu sprovedenog istraživanja među državama članicama Saveta Evrope, a u skladu sa preporukama Konferencije vrhovnih javnih tužilaca koja joj je prethodila, KVET je mišljenja da:
- a. moderno krivično pravosuđe koje je prilagođeno potrebama naših društava treba da koristi alternative krivičnom gonjenju kada priroda krivičnog dela i okolnosti pod kojima je ono izvršeno to omogućavaju, dok bi nadležni državni organi trebalo da osiguraju obrazovanje i informisanje javnosti o prirodi i prednostima koje za javni interes imaju alternativne mere krivičnom gonjenju;
 - b. izricanje novčanih kazni i kazni zatvora samo sebi ne predstavlja u dovoljnoj meri delotvoran i senzitivn odgovor na kršenje zakona u 21. veku, u smislu zaštite od ponovnog vršenja krivičnih dela, otklanjanja štetnih posledica, trajnog rešavanja sporova ili ispunjavanja očekivanja društva i oštećenih;
 - c. države članice takođe treba da uzmu u obzir pravna akta i nove mogućnosti prilikom definisanja odgovarajućih i različitih odgovora na krivična dela;
 - d. u cilju unapređenja pravičnog, konzistentnog i efikasnog rada javnih tužilaca, treba utvrditi jasna pravila, opšte smernice i kriterijume za implementaciju krivične politike koja se odnosi na alternative krivičnom gonjenju; nadležnim državnim organima se stoga savetuje da usvoje takve odredbe koje će biti objavljene kako bi se postigla delotvorna primena ovih mera;
 - e. alternativne mere se moraju primenjivati pravično i dosledno u skladu sa nacionalnim smernicama, kad iste postoje, u skladu sa načelom jednakosti pred zakonom i u cilju onemogućavanja proizvoljnog donošenja odluka u pojedinačnim predmetima;
 - f. kako bi se garantovala transparentnost i odgovornost, tužioci bi trebalo da imaju mogućnost da izveštavaju o razlozima za korišćenje alternativnih mera na lokalnom, regionalnom ili nacionalnom nivou, preko medija ili javnih izveštaja, a da se pri tome izbegne neopravdano mešanje u nezavisnost ili samostalnost tužioca;
 - g. treba opredeliti odgovarajuće materijalne i ljudske resurse javnom tužilaštvu i drugim nadležnim državnim organima kako bi se mogao pružiti efikasan, relevantan i brz odgovor putem alternativnih mera;
 - h. uvođenje alternativnih mera ne bi trebalo da se vodi ekonomskim motivima, već ciljevima postizanja pravde visokog kvaliteta i brzih i delotvornih ishoda;
 - i. tužioci bi trebalo da iniciraju i da, onda kada imaju potrebna ovlašćenja, delotvorno primenjuju takve alternativne mere; ne bi smelo da postoji neprimeren uticaj u aktivnosti tužilaca kada koriste svoja diskreciona ovlašćenja u vezi sa takvim merama;
 - j. države članice i relevantni državni organi bi trebalo da razviju relevantne strukture i programe za obuku i da podrže udruženja i profesionalne organizacije koje su sposobne da pruže kvalitetnu pomoć u primeni alternativa krivičnom gonjenju;
 - k. alternativne mere moraju da štite interese oštećenih i da dodatno omoguće da isti budu u potpunosti uzeti u obzir preko kvaliteta naknade štete, brzine odgovora, i, kada je to prikladno, otvaranja dijaloga između učinioca i oštećenog;
 - l. alternativne mere krivičnom gonjenju ne bi smele nikada da liše oštećene njihovih prava da traže zaštitu svojih prava;⁶
 - m. alternativne mere ne bi smele nikada da vode zaobilaženju pravila pravičnog suđenja izricanjem mere licu koje je nevino ili koje ne bi moglo biti osuđeno zbog procesnih smetnji, poput zastarelosti krivičnog gonjenja, ili kada postoji sumnja u pogledu odgovornosti identifikovanog učinioca ili obima štetne posledice nastale izvršenjem krivičnog dela;
 - n. prihvatanje jedne alternativne mere bi trebalo da isključi, nakon što je ista izvršena, preduzimanje krivičnog gonjenja u vezi sa istim činjenicama (*ne bis in idem*);
 - o. ukoliko se osumnjičenima nude alternativne mere, trebalo bi ih informisati da li odbijanje ili nezadovoljavajuće poštovanje istih od njihove strane može predstavljati osnov za preduzimanje krivičnog gonjenja protiv njih;
 - p. države članice i relevantni državni organi kojima su stavljene na raspolaganje naročito

⁶ Vidi Preporuku br. R(85)11 Komiteta ministara o položaju oštećenog u okviru krivičnog zakona i postupka.

informacije koje je prikupio KVET bi mogli da razmotre dobre prakse iz drugih sistema kako bi ojačali kvalitet njihovog odgovora na krivična dela;

- q. države članice mogu razmotriti mogućnost zaključenja bilateralnih i multilateralnih sporazuma kako bi se na teritoriji druge države primenile određene alternativne mere poput naloga za lečenje, kurseva za vozače ili kurseva roditeljstva, itd.
46. KVET preporučuje da Komitet ministara Saveta Evrope razmotri pitanje alternativnih mera krivičnom gonjenju u pogledu njihove delotvorne primene u državama članicama, kao i moguću izradu odgovarajućih obavezujućih i neobavezujućih pravnih akata o alternativnim merama krivičnom gonjenju i njihovom prekograničnom izvršenju.
47. KVET želi da na neki od svojih sastanaka pozove jednog ili više tužilaca iz različitih pravosudnih sistema, koji su bili angažovani na delotvornoj primeni alternative krivičnom gonjenju, kako bi se upoznao sa njegovim/njenim/ njihovim iskustvima i pripremio audiovizuelni zapis za prosleđivanje nadležnim organima.
48. KVET je na raspolaganju za saradnju sa CDPC-om, CCJE-om i CEPEJ-om kako bi se ova tela upoznala u svom postupanju sa stavovima tužilaca koje KVET predstavlja o pitanju alternativnih mera krivičnom gonjenju.

The translation was prepared as part of the Council of Europe project „*Strengthening the judiciary reform process in Serbia*“ and funded by the Federal Republic of Germany